

Эпидемиологическая ситуация по ТБ в мире и Украине

Дараган Г.Н., к.м.н.

Эпидемиологические показатели по ТБ

- **Заболеваемость** -
число впервые зарегистрированных в данном году больных туберкулезом на 100 тыс. населения данного региона
- **Распространенность** -
число больных активными формами туберкулеза на 100 тыс. населения
- **Смертность** -
число умерших от туберкулеза на 100 тыс. населения в текущем году

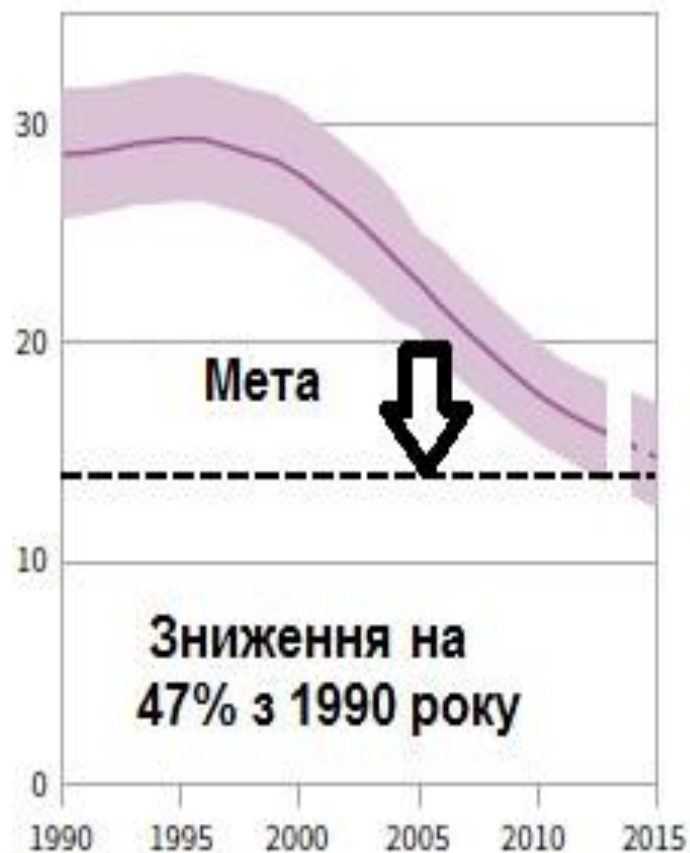
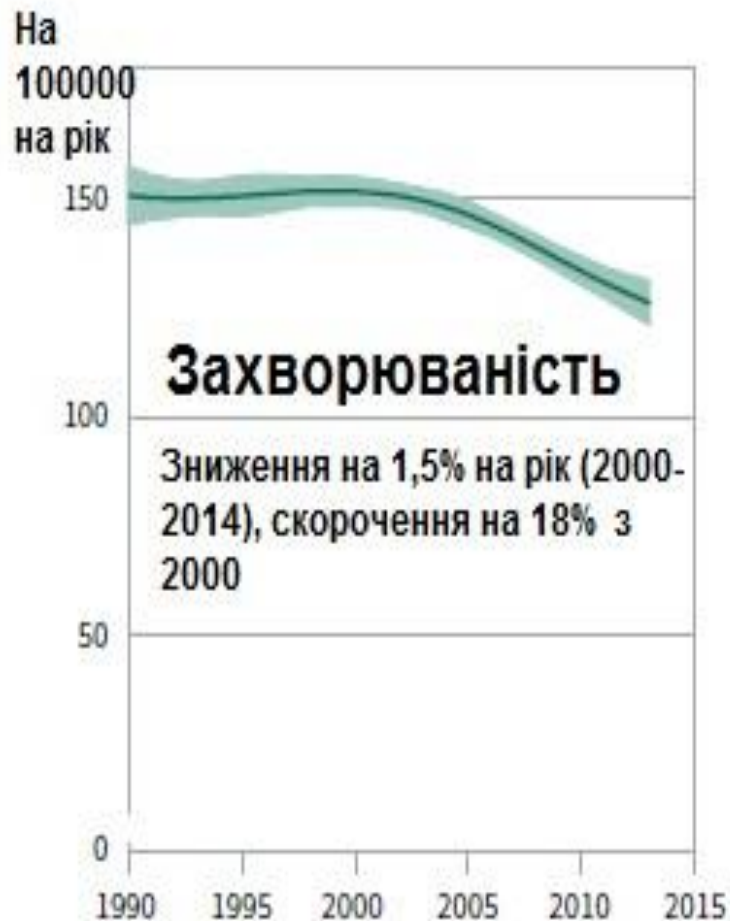
Эпидемиологические показатели по ТБ

- **Инфицированность** –
число заразившихся туберкулезной инфекцией лиц в данном году
в % (дети)
- Уровень распространенности МР ТБ (%)
- Уровень распространенности ТБ/ВИЧ (%)

Анализ Целей развития тысячелетия

- В 2015 году истек срок достижения
- С 2000 года заболеваемость в мире снизилась на 18%,
- Смертность с 1990 сократилось на 47%,
- Распространенность туберкулеза - на 42%;

- В 2000-2014 годах благодаря противотуберкулезным программам сохранено 43 млн. жизней, что в шесть раз больше, чем в результате программ по контролю ВИЧ и малярии,

- Туберкулез занимает пятое (после ишемической болезни сердца, инсульта, инфекций нижних дыхательных путей и ХОБЛ) место среди причин смерти.

Шестая цель развития тысячелетия по туберкулёзу достигнута

Анализ Целей развития тысячелетия

- Всего на борьбу с туберкулезом потрачено втрое меньше средств, чем ВИЧ (66 млрд. против 216 млрд. Долл.). При этом из национальных бюджетов финансируется 87% противотуберкулезных мероприятий и 57% мероприятий против ВИЧ. Остальное составляют средства международных доноров, причем на борьбу с туберкулезом в 2005-2013 гг.
- Мировые доноры потратили в восемь раз меньше средств, чем на борьбу с ВИЧ (1 млрд. Долл. Против 79 млрд.).

Анализ Целей развития тысячелетия

- Цели тысячелетия по уменьшению распространенности туберкулеза не достигнуто в трех регионах ВОЗ: Средиземноморском, Европейском и Африканском,
- по снижению смертности - в Европейском и Африканском регионах.

Цели тисячелеття по регіонам ВОЗ

	Захворюваність	Поширеність	Смертність
Світові дані		↓ 42%	↓ 47%
Регіони ВООЗ			
Америка			
Піденно-Східна Азія			
Західно-Тихокеанський регіон			
Східне Середземномор'я			
Європа			
Африка			

Анализ Целей развития тысячелетия

Причины:

- Европейском регионе ВОЗ значительно снизилась эффективность лечения ТБ / ВИЧ (47% в когорте 2013 по сравнению с 57% в 2012), что объясняется исключительно низкой эффективностью лечения ко-инфекции именно **в Украине: 44%**. Среднемировой показатель эффективности составляет **71%**.
- Лечение мультирезистентного туберкулеза:
- **в Украине** эффективность **-34%** (общемировой показатель **50%**, в т.ч. в Беларуси **57%**, а в Камбодже, Эфиопии, Мьянме, Пакистане, Уганде, Танзании, Вьетнаме и Зимбабве - более **70%**).

Анализ Целей развития тысячелетия в Украине

В общем, цели развития тысячелетия в Украине далеко не достигнуты:

- смертность почти в шесть раз превышает целевой показатель (12,2 против 2,3 на 100 000);
- заболеваемость - в полтора раза (58,8 против 39,4);
- распространенность - почти втрое (90,2 против 37).

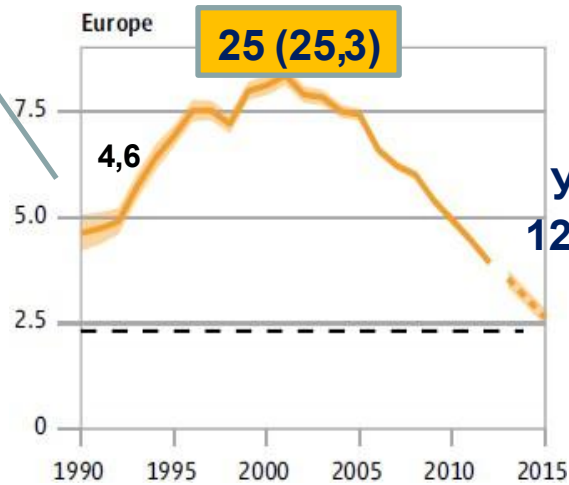
Второй год Украина входит в пять стран, в которых зарегистрировано 2/3 мирового бремени МРТБ. Во всех этих странах ВОЗ предполагает значительное недо выявления случаев МРТБ.

Относительно хорошая новость – в отличие от остальных стран из этой пятерки, в Украине регистрируется по крайней мере больше половины расчетных случаев МРТБ (в мире-26%).

Україна в контексте шестой цели развития тысячелетия

Смертність

Україна – 9,6
(8,1 за МОЗ)

Україна –
12,2 за МОЗ

2,3 = цільовий орієнтир

65 (119)

Захворюваність

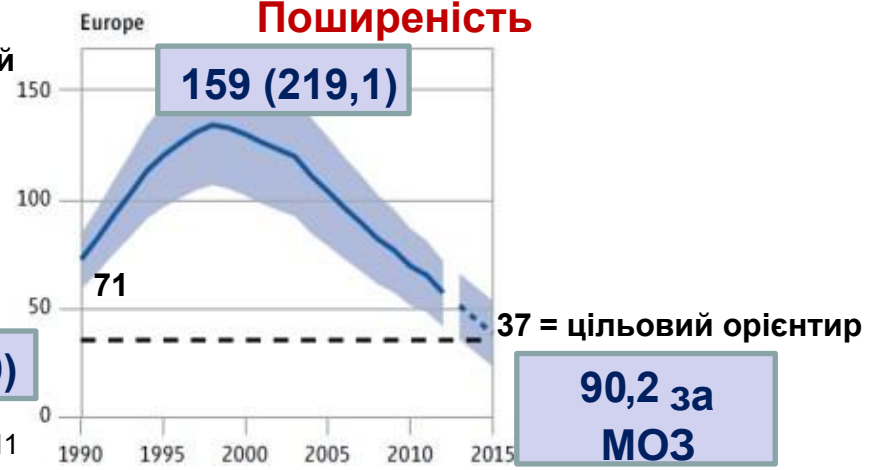
45 (31,8)

58,8 за
МОЗ

Поширеність

159 (219,1)

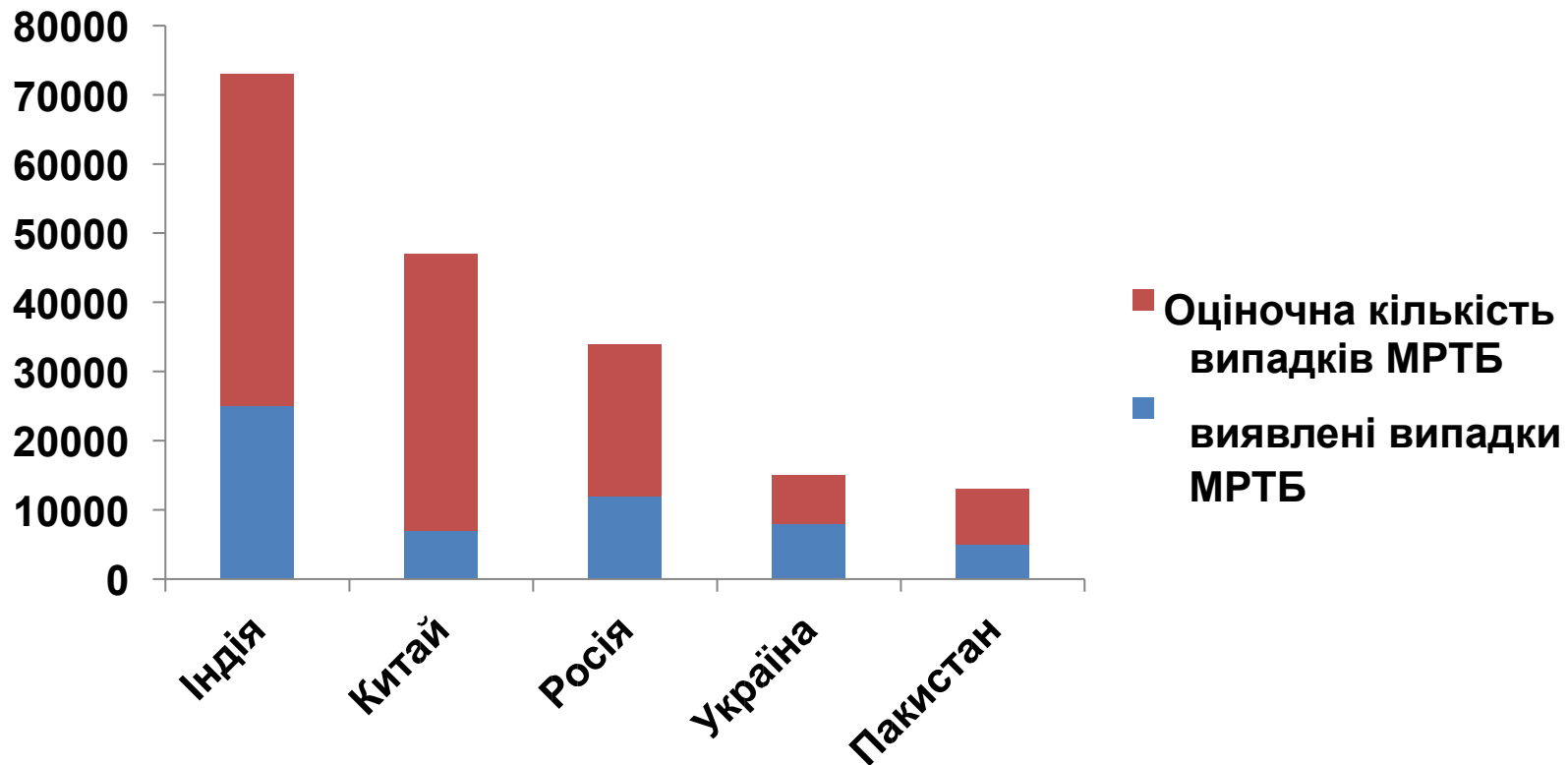

37 = цільовий орієнтир

90,2 за
МОЗ

джерело :Глобальний звіт з туберкульозу 2014. WHO/HTM/TB/2013.11

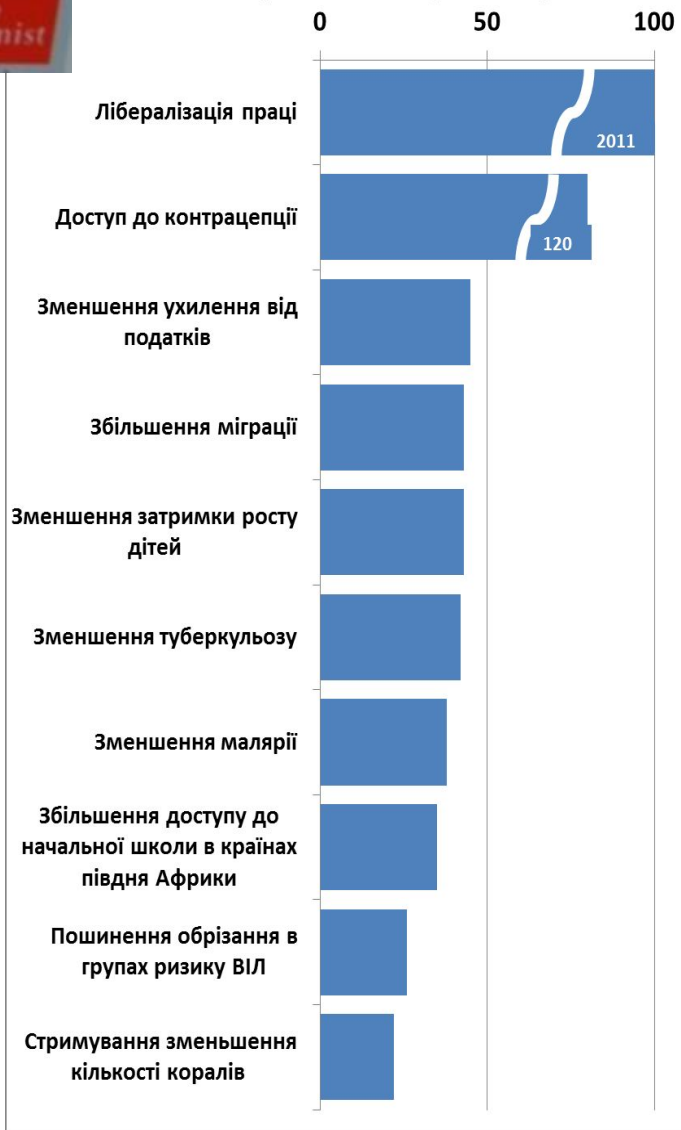
Недовыявление МРТБ в пяти странах, в которых локализовано 2/3 мирового бремени

Тисячоліття

Прибуток на витрачений долар стосовно різних цілей розвитку

Ціль сталого розвитку 3 включає до себе покладення краю ТБ до 2030 року

ВОЗ, отчет по ТБ 2015г.

STATUS OF THE GLOBAL TB EPIDEMIC AND RESPONSE

GLOBAL TUBERCULOSIS REPORT 2015

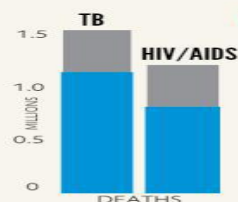
43 MILLION

LIVES SAVED BETWEEN 2000 AND 2014 THROUGH EFFECTIVE DIAGNOSIS AND TREATMENT

47% DECLINE

IN TB MORTALITY RATE SINCE 1990

TB

RANKS ALONGSIDE HIV AS A LEADING CAUSE OF DEATH

1.5 MILLION PEOPLE DIED FROM TB IN 2014, INCLUDING 0.4 MILLION PEOPLE WHO WERE HIV POSITIVE*

TB SITUATION

205 countries reported on their response to TB, guided by WHO's TB strategy

9.6 MILLION

PEOPLE FELL ILL WITH TB IN 2014

1.2 MILLION people living with HIV developed TB

IN 2014 WITH 0.4 MILLION ASSOCIATED DEATHS

480 000 people developed MDR-TB

IN 2014 WITH 190 000 MULTIDRUG-RESISTANT TB (MDR-TB) DEATHS

Improved TB data from countries reveal that the burden of the disease is higher than previously estimated.

ACTION NEEDED TO CLOSE GAPS

1.4 BILLION funding gap

ANNUALLY FOR TB IMPLEMENTATION. TB RESEARCH ALSO UNDERFUNDED

3.6 MILLION people missed

BY HEALTH SYSTEMS EACH YEAR, AND MAY NOT GET ADEQUATE CARE THEY NEED

MDR-TB remains a crisis

WITH ONLY ONE IN FOUR MDR-TB CASES DETECTED AND ONLY ONE IN TWO CURED

TB/HIV RESPONSE needs acceleration

IN COVERAGE OF ANTIRETROVIRAL TREATMENT, TREATMENT OF LATENT TB INFECTION AND OTHER KEY INTERVENTIONS

*Graph shows estimated number of deaths from TB and HIV/AIDS. Deaths from TB among HIV-positive people are in grey. Deaths from TB among HIV-positive people are officially classified as deaths caused by HIV/AIDS in the International Classification of Diseases.

END TB

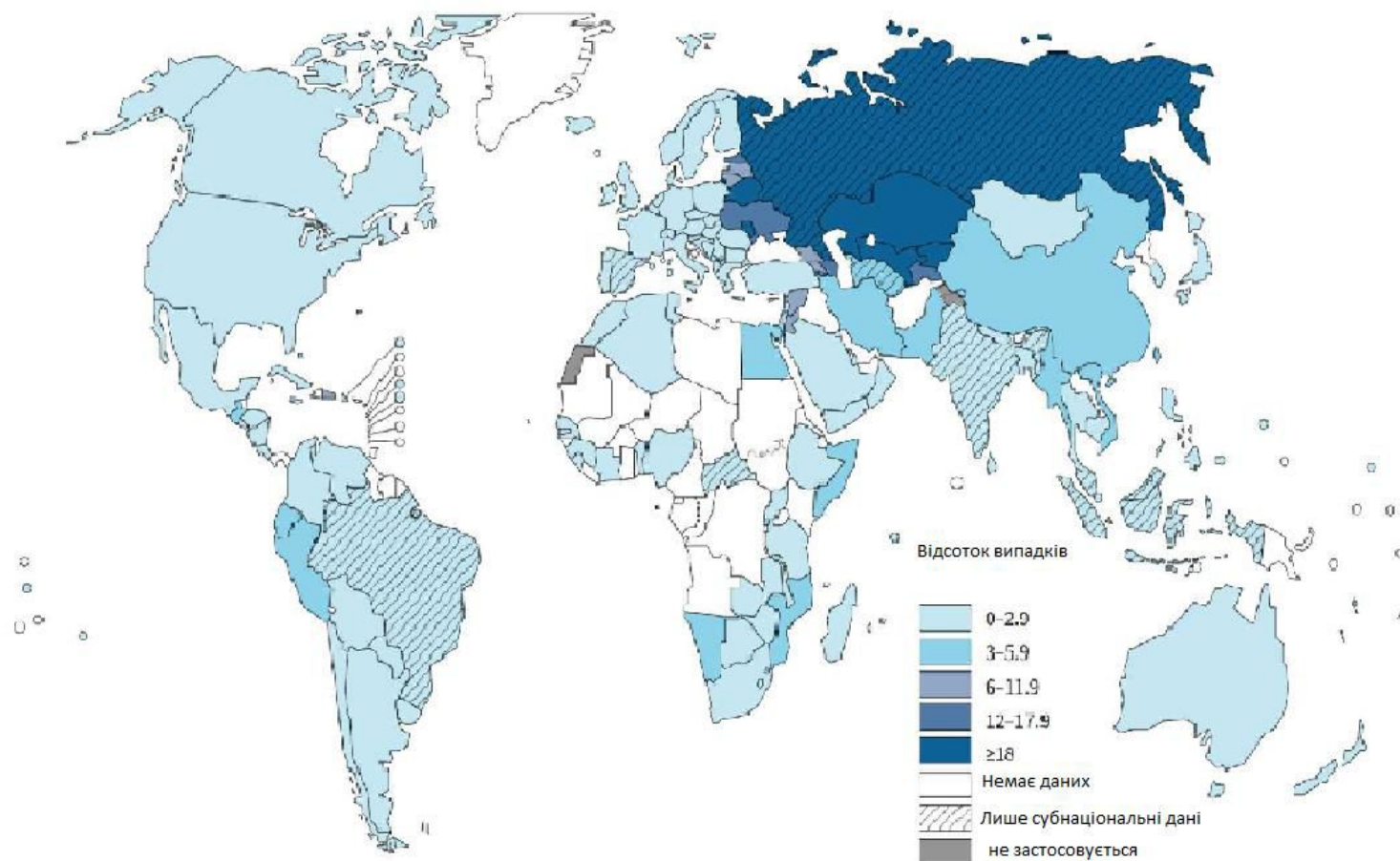

World Health Organization

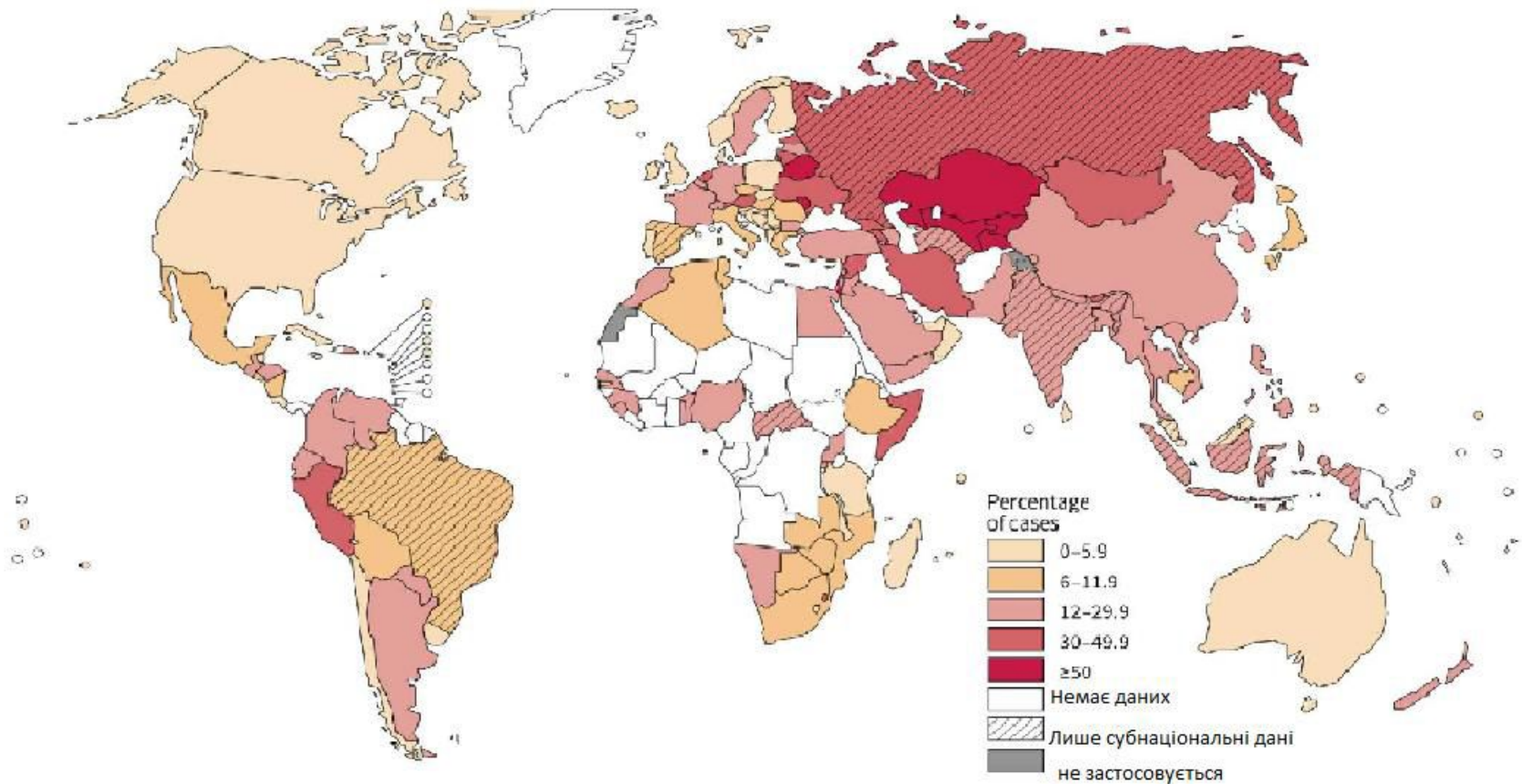
© World Health Organization 2015

Відсоток нових випадків ТБ з МРТБ, 2014

Відсоток випадків повторного лікування хворих на ТБ з МРТБ, 2014

Глобальные масштабы проблемы

В 2014 году

2 млрд. населения инфицировано МТБ

- По оценкам заболело туберкулёзом

9,6 млн. человек (**каждые 7 секунд новый случай ТБ**). По данным ВОЗ

зарегистрировано **6 млн. случаев туберкулёза (63%)**

-80 % больных туберкулёзом

приходится на 22 страны с высоким бременем ТБ

-1,5 млн. умерших от ТБ (**каждые 15 сек. - одна смерть**)

-Распространенность ВИЧ среди новых случаев ТБ (взрослые) – 12 %

-?Распространенность МР ТБ

среди новых случаев – 3,6 % (в ЕР – 15,1%),

среди повторных – 20% (в ЕР – 44%)

РР ТБ среди МР ТБ - 9,6%

Бремя туберкулеза в мире, 2014

Г. (ВОЗ, 2015)

Показатель	Оценочное число случаев	Число смертей
Все формы ТБ	9,6 млн.	1,5 млн.
	из них 1,2 млн. ВИЧ+	из них 400 тыс. ВИЧ+
МР ТБ	480 тыс.	190 тыс.
Женщины	3,2 млн	480 тыс., в т.ч. 140 тыс ВИЧ+
Дети до 15 лет	1,0 млн	140 тыс

Стратегия «*End TB*» («*Положить конец туберкулезу*»)

- На смену стратегии «*Stop TB*» и *целям развития тысячелетия*, в 2016 году пришла стратегия «*End TB*»

(«*Положить конец туберкулезу*»), которая соответствует *целям устойчивого развития*, а именно третьей цели - *здоровье и благополучие*.

- Цели в туберкулезе амбициозные:
- уменьшение к 2030 году заболеваемости на 80%, смертности - на 90%,
- полное предотвращение финансовых затрат семьи, связанных с заболеванием ее члена туберкулезом.

Бачення, ціль, завдання, віхи, цілі стратегії «Покласти край туберкульозу»

	Віхи		Цілі сталого розвитку	END TB
	2020	2025	2030	2035
Зниження смертності від ТБ (у порівнянні з 2015, %)	35%	37%	90%	95%
Зменшення захворюваності на ТБ (у порівнянні з 2015, %)	20%	50%	80%	90%
Сім'ї хворих на ТБ, несуть катастрофічні затрати, пов'язані з ТБ (%)	0%	0%	0%	0%

Стратегія ліквідації ТБ:

3 стовпи і 4 принципи

Стовп 1

Інтегроване,
пацієнт-центричне
лікування і
профілактика ТБ

Стовп 2

Смілива
політика і
система
підтримки

Стовп 3

Інтенсифіковані
дослідження і
інновації

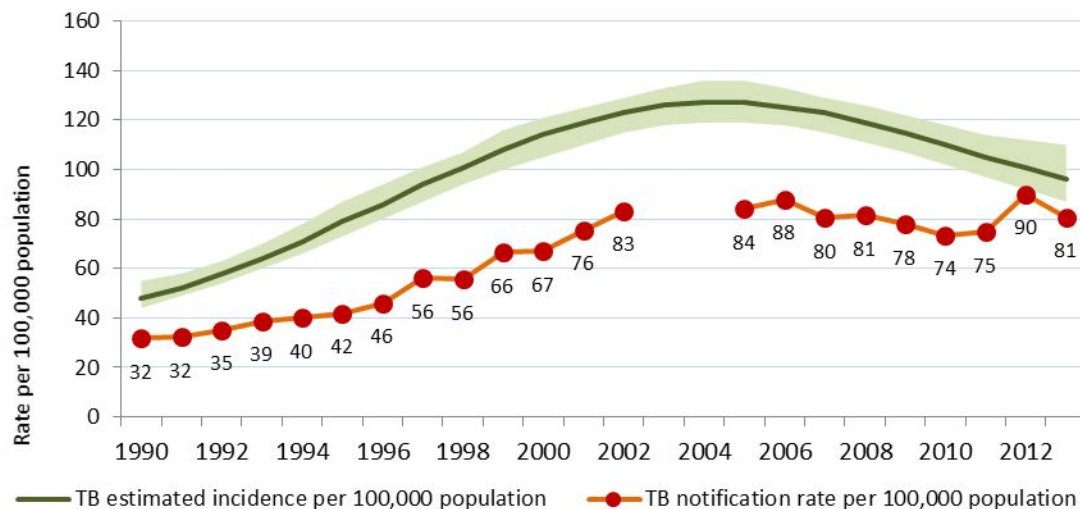
Лідерство і підзвітність уряду, моніторинг та оцінка

Побудова міцної коаліції з громадянським суспільством і громадами

Захист і підтримка прав люди, етики і рівності

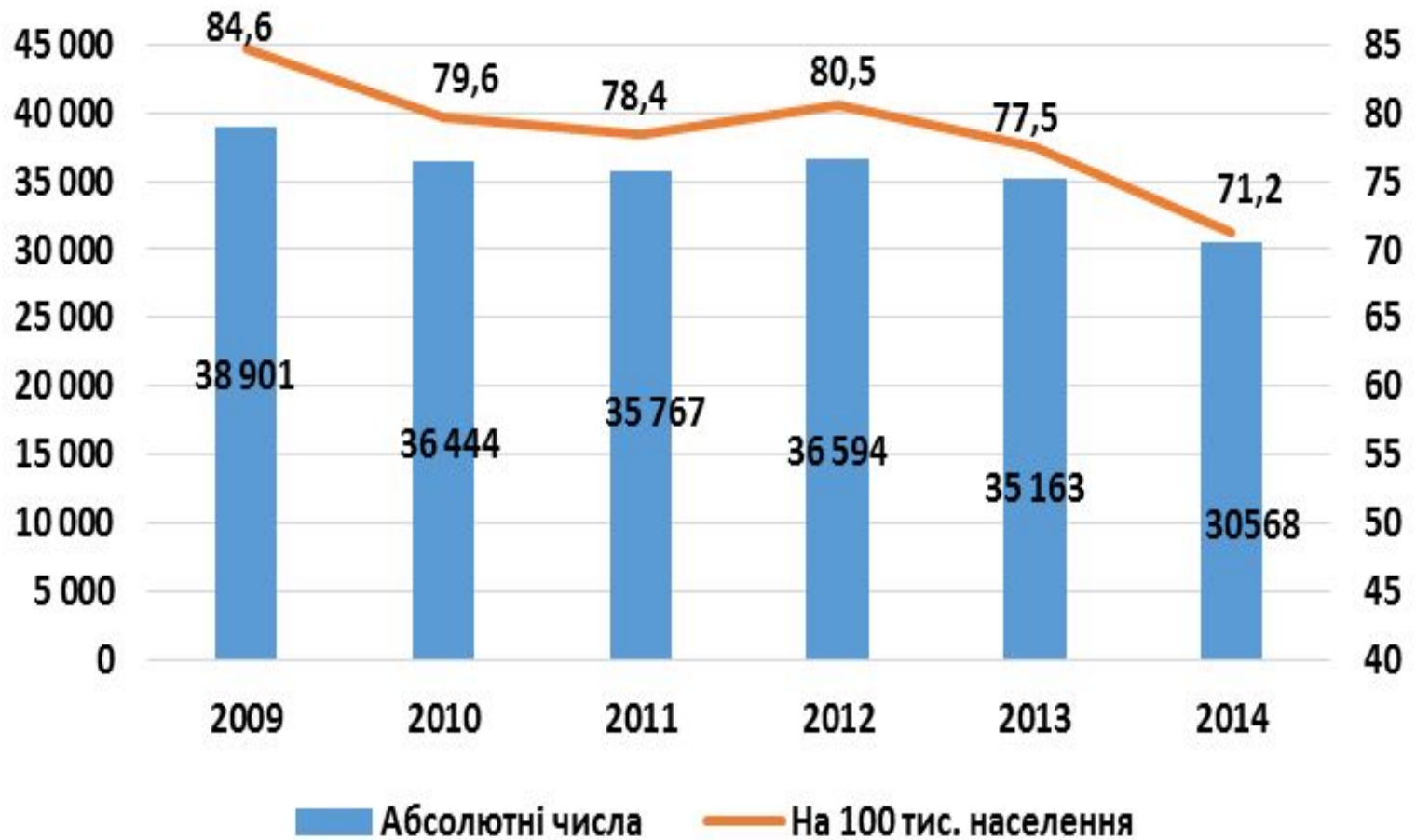
Адаптація стратегії і цілей на національному рівні за глобального співробітництва

Розрахункові показники захворюваності на ТБ і реєстрація випадків захворювання на ТБ (нових і рецидивів) в Україні, 1990-2013 рр.*

Data source: Global TB database

Захворювання на туберкульоз (вперше зареєстровані хворі+рецидиви)

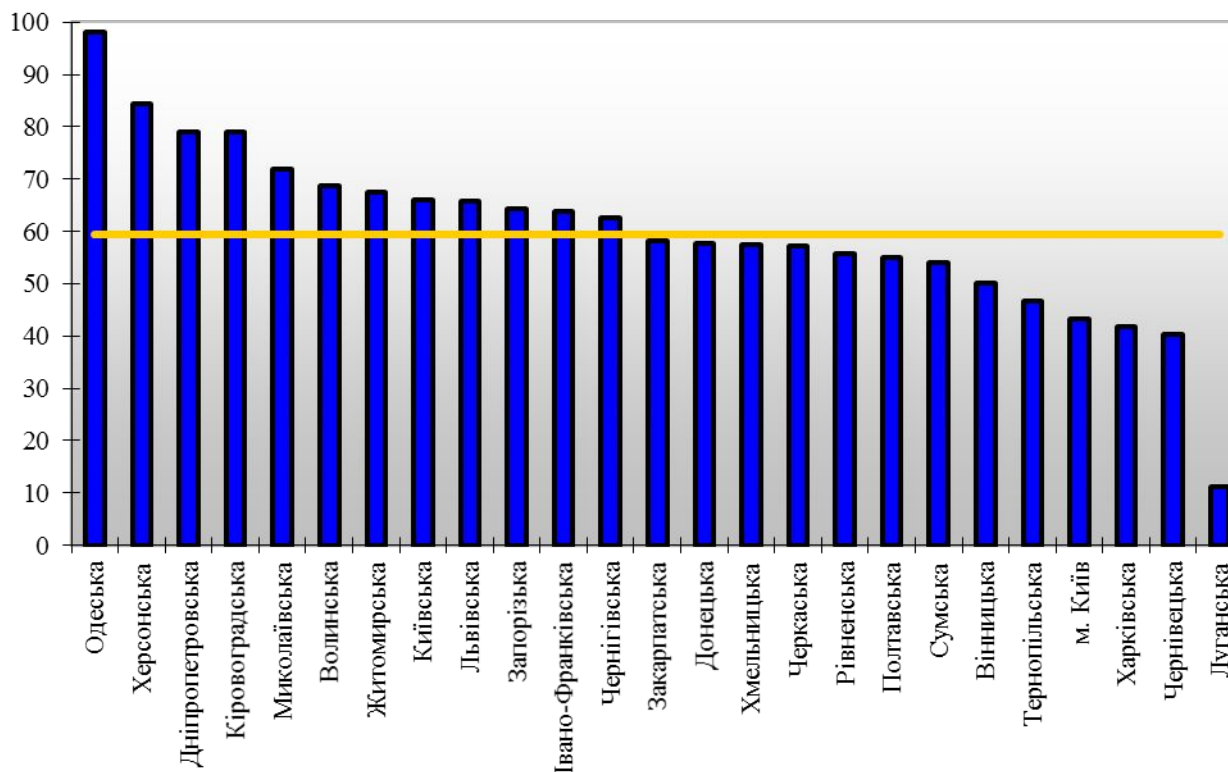
Кількість виявлених нових та повторних випадків ТБ, частка раніше пролікованих випадків ТБ, 2003-2013 рр.*

Data source: Global TB database

Захворюваність на активний ТБ (нові випадки у розрахунку на 100 тис. населення) в Україні, 2014 р.

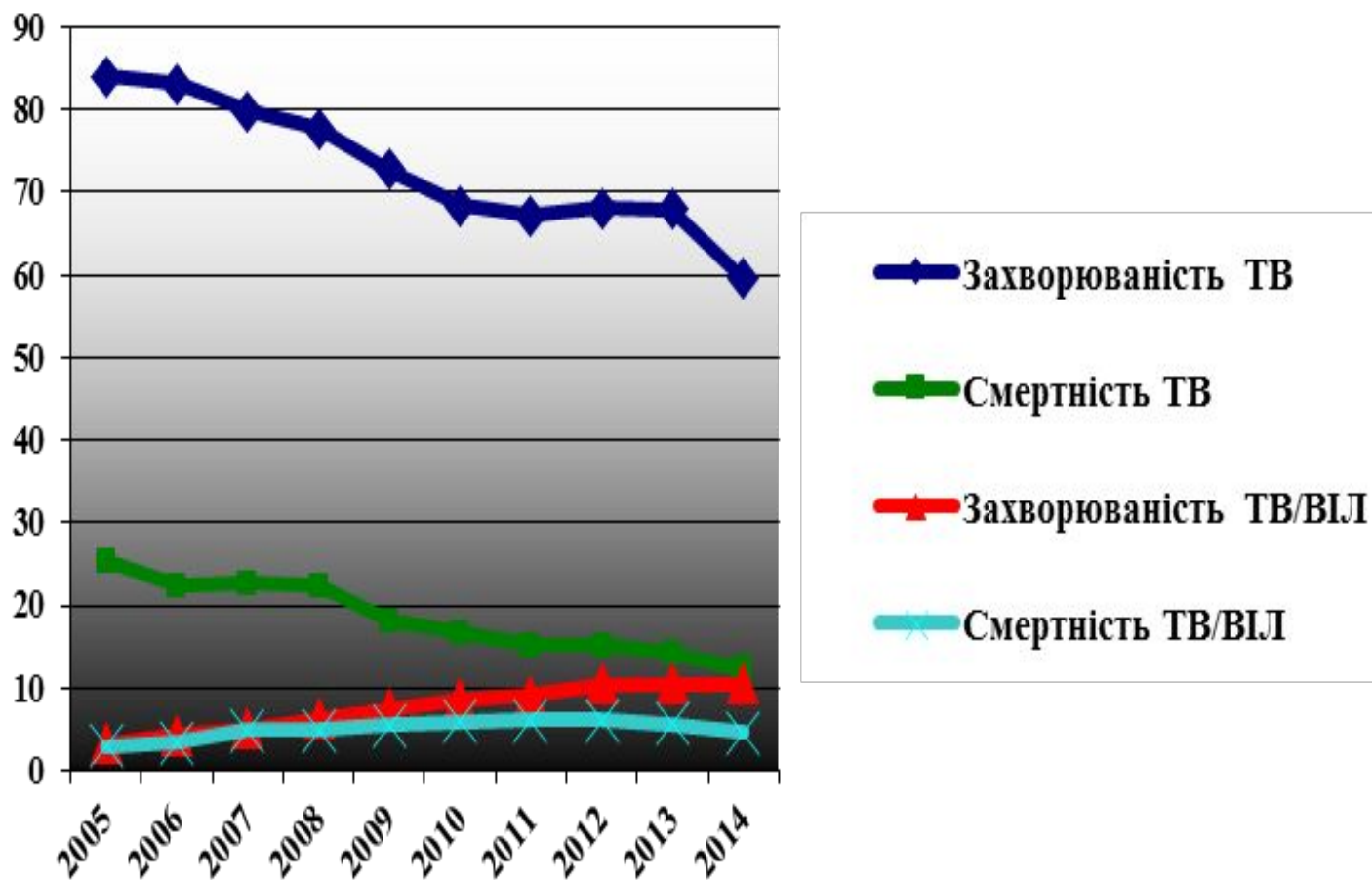

Динаміка реєстрації випадків ТБ у дітей у розбивці по вікових групах і частка дитячого ТБ серед усіх нових випадків ТБ в Україні, 2008-2013 рр. *

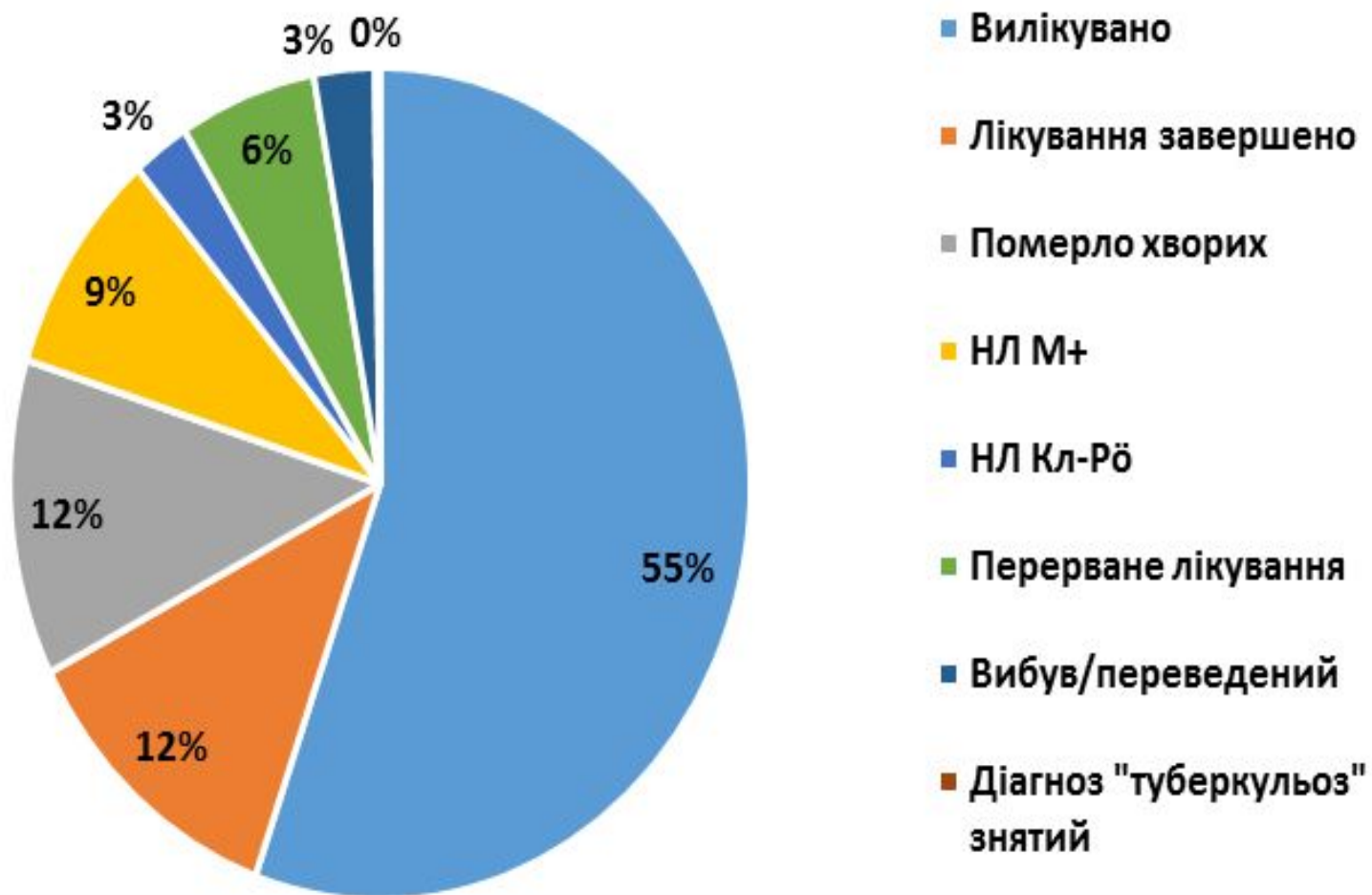

Data source: Global TB database

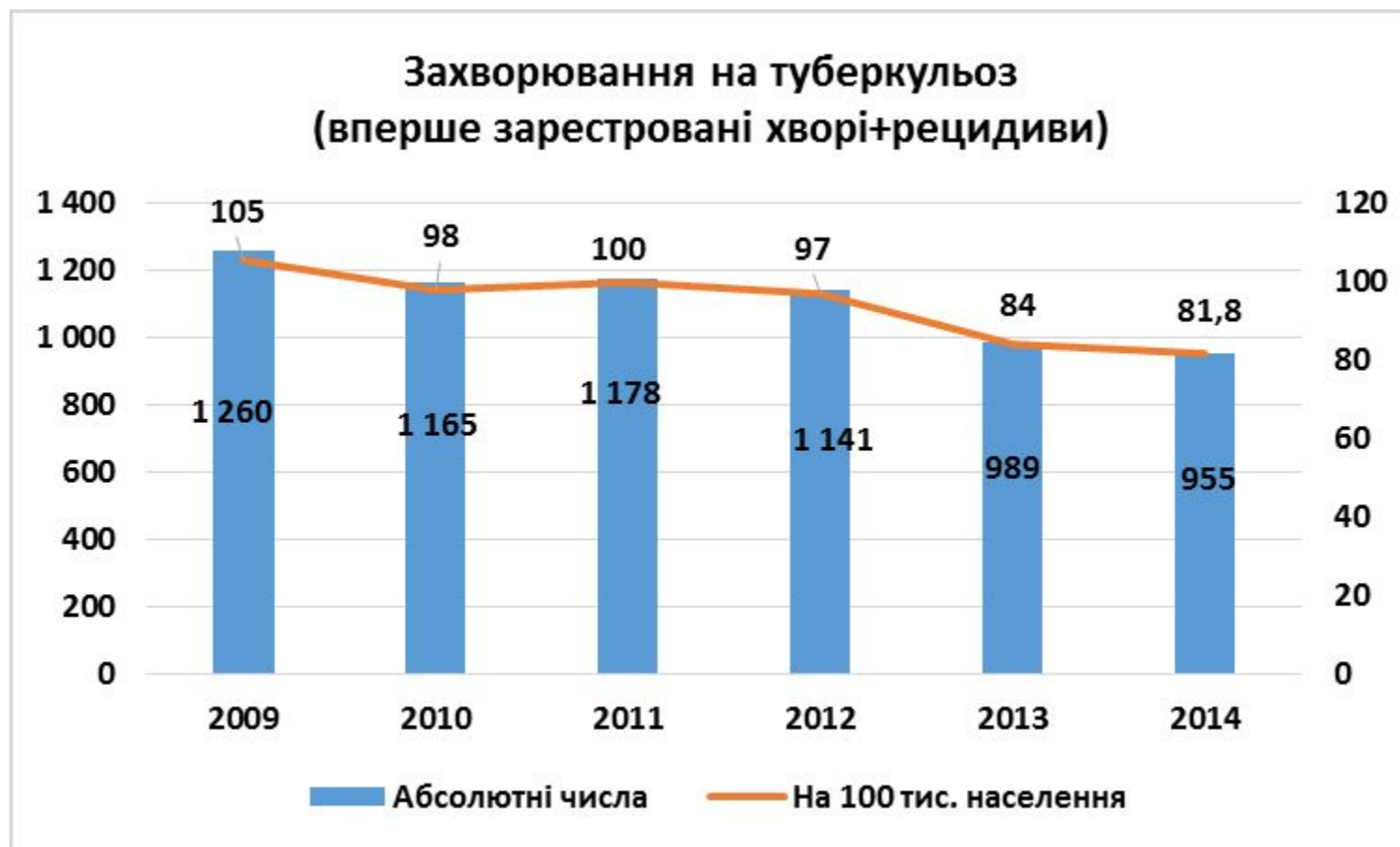
Захворюваність та смертність від ТБ та активного ТБ у поєднанні зі СНІДом (на 100 тис. населення)

Результати лікування нових випадків туберкульозу легень з позитивним мазком і/або культурою

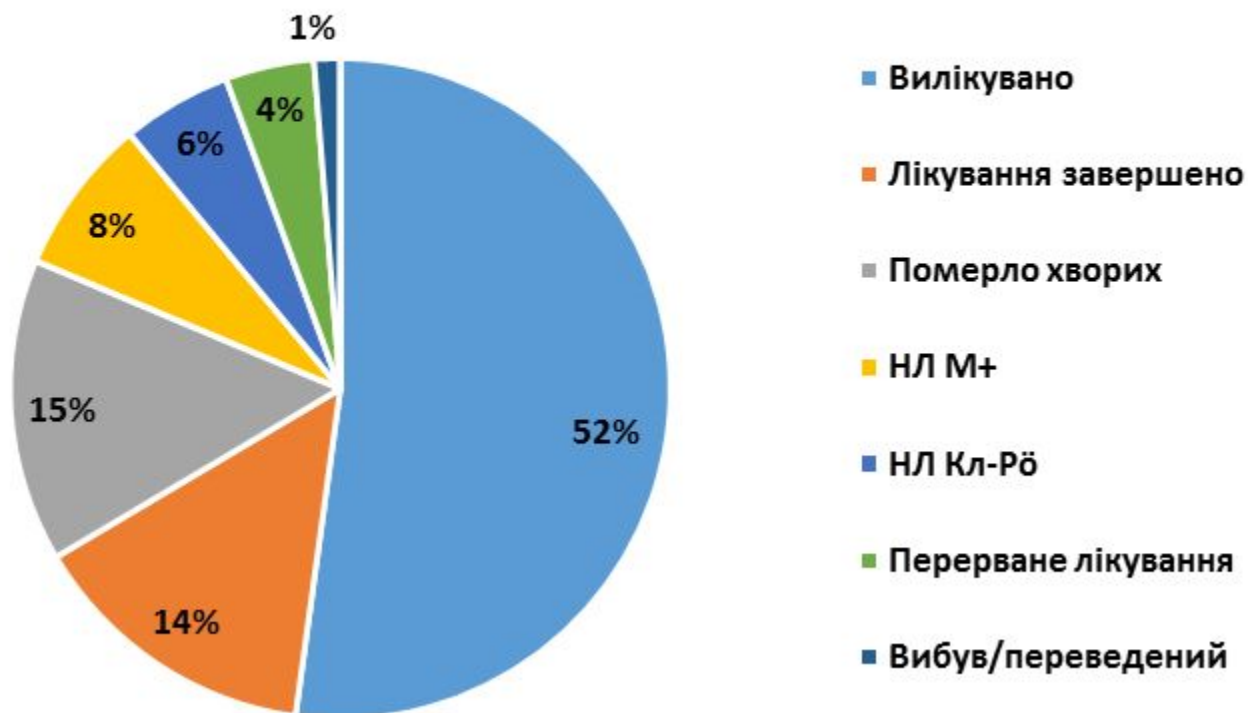

Николаевская область

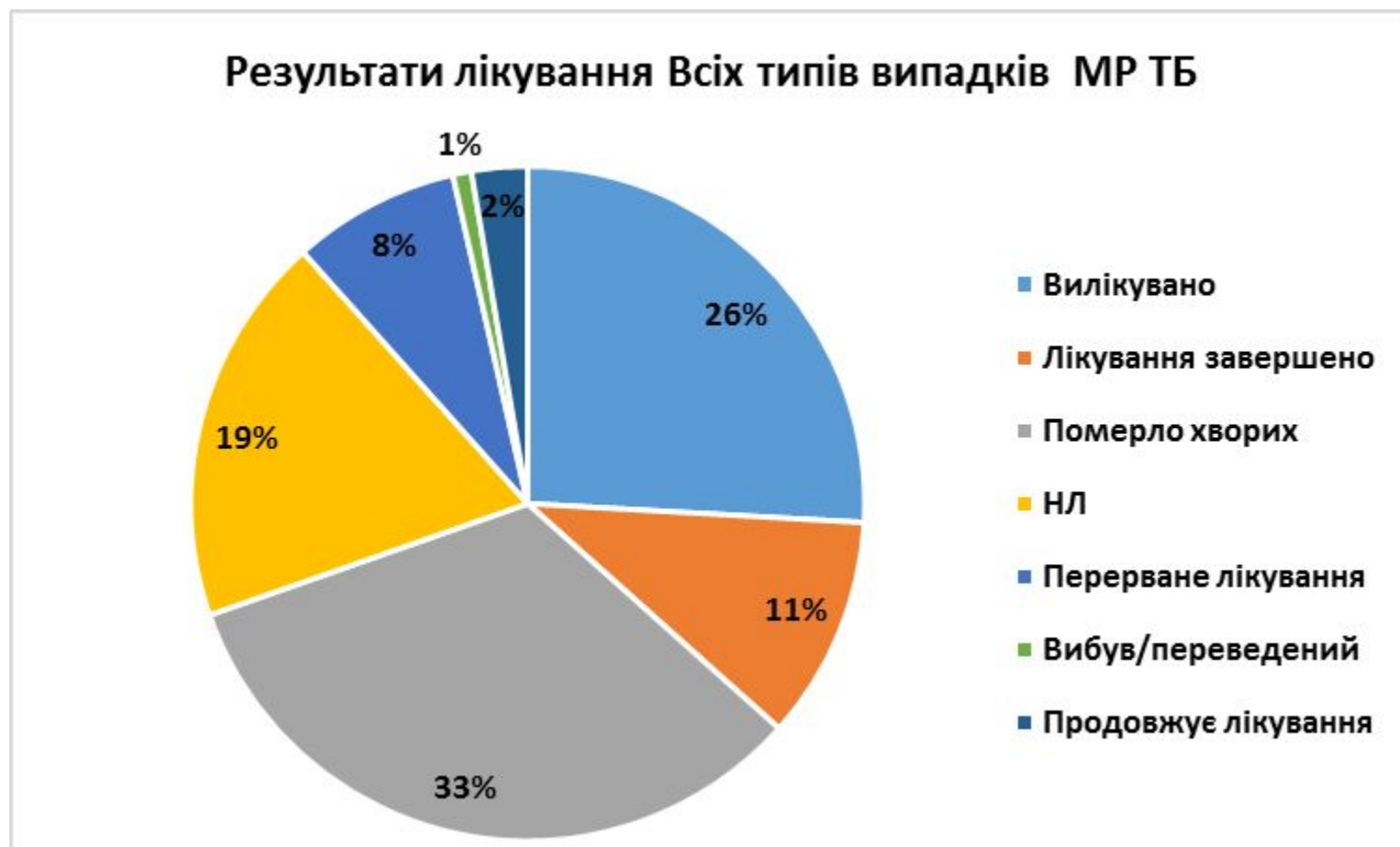

Николаевская область, 2014

Результати лікування нових випадків туберкульозу легень з позитивним мазком і/або культурою

Николаевская область, 2014

П'ять найважливіших заходів для протидії глобальній кризі з МР ТБ

Запобігти розвитку хіміорезистентності шляхом забезпечення якісного лікування чутливого ТБ

Розширити обсяги швидкого тестування та виявлення випадків хіміорезистентного ТБ

Надання миттєвого доступу до ефективного лікування

Запобігання трансмісії ТБ завдяки впровадженню заходів інфекційного контролю

Підвищення політичної відповідальності та обсягів фінансування